

Cognitive Psychology

2008 March

Arts Psychology TYBA

University of Mumbai

shaalaa.com

N. B. : Attempt any five questions, but not more than three questions from a single section i.e.:

- (1) Attempt any three questions from Section I and any two questions from Section II

Or

- (1) Attempt any two questions from Section I and three questions from Section II.

Section I

1. Write short notes on any four :— 20
  - (a) The connectionist approach
  - (b) Structuralism
  - (c) Controlled observation and clinical interviews
  - (d) Gestalt Approaches to perception
  - (e) Template matching
  - (f) Neurological studies of memory processes.
2. What is the capacity and coding process in STM ? How is the information retrieved from STM ? 20
3. Explain in detail divided attention. 20
4. (a) Explain the nature of Flashbulb memories. 10
(b) Explain auto biographical memory with reference to research conducted by Linton. 10

Section II

5. Write short notes any four :— 20
  - (a) Episodic Memory
  - (b) Spreading Activation
  - (c) Process-dissociation Framework
  - (d) Exemplar view
  - (e) Conservative Focusing
  - (f) Psychological Essentialism.
6. Which are the various mnemonic devices used to improve memory ? Explain the dual coding and relational organizational hypothesis. 20
7. What is a problem ? What are the blocks to problem solving ? 20
8. What are cognitive illusions ? Describe availability heuristic, representativeness heuristic, Framing effects and anchoring in decision making. 20

(मराठी रुपांतर)

सूचना : एकूण पाच प्रश्न सोडवा, परंतू प्रत्येक विभागातून जास्तीत जास्त तीनच प्रश्न सोडवा. म्हणजेच.

(२) पहिल्या विभागातून कोणतेही तीन प्रश्न व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

किंवा

(२) पहिल्या विभागातून कोणतेही दोन प्रश्न व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

विभाग १

१. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :— २०
- (अ) संबंधवादी दृष्टीकोन
(ब) रचनावाद
(क) नियंत्रित निरीक्षण आणि चिकित्सात्मक मुलाखती
(ड) संवेदनाचा समष्टीवादी दृष्टीकोन
(इ) ठसे जुळणी
(फ) स्मृतिप्रक्रियांचा नसशास्त्रीय अभ्यास.
२. अल्पकालिन स्मृतीच्या क्षमतेची तसेच सांकेतिकरण पध्दतीची माहिती द्या. या स्मृतीमधील माहिती आठविण्याच्या प्रक्रियेची माहिती लिहा. २०
३. विभाजीत अवधानाचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या. २०
४. (अ) प्रकाशज्ञोतातील स्मृतीच्या स्वरूपाची माहिती द्या. १०
(ब) लिंगटॉन यांनी केलेल्या प्रायोगिक संशोधनाचा आधार घेऊन आत्मचरित्रात्मक स्मृतीबद्दल माहिती द्या. १०

विभाग २

५. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :— २०
- (अ) प्रासंगिक स्मृती
(ब) कृतीशिलता प्रसरण
(क) प्रक्रिया-वियोजन संरचना
(ड) उदाहरणसंबंधीत दृष्टीकोन
(इ) केंद्रीकरण
(फ) मानसशास्त्रीय अर्कात्मकता.
६. स्मृती सुधारण्यासाठी वापरली जाणारी विविध स्मृती सुधार तंत्रे कोणती ? द्वि-सांकेतिकरण व संबंधविषयक संघटनात्मक अभ्युपगमांची माहिती लिहा. २०
७. समस्या म्हणजे काय ? समस्या परिहारातील अडथळे कोणते ? २०
८. बोधनिक भ्रम म्हणजे काय ? निर्णयप्रक्रियेतील उपलब्धी आडाखे, प्रतिनिधित्व आडाखे, सादरीकरण परिणाम व आधारभूत प्रमाण (अॅकरिंग) या बोधनिक भ्रमांची माहिती द्या. २०